

Open Huis Bijeenkomst van zaterdag 7 oktober 1995

"Aspect Onderzoek" door Albert Bredenhoff

Inleiding

A. Bredenhoff publiceerde in 1986 over de theorie van de harmonics : Harmonische Aspecten Analyse, 1986. Nu heeft hij aan de hand van 100 Nederlandse auteurs onderzocht hoe het staat met het scheppend vermogen in de horoscoop. Er wordt aandacht besteedt aan frequenties van planeetparen en aan vergelijkingsmateriaal. Het bijzondere van dit onderzoek is dat de complete horoscoopgegevens beschikbaar zijn. De onderzoeksgroep van de NVWOA heeft dit materiaal dan ook als uitgangspunt genomen voor verder onderzoek.

Verslag

Voor een volledig verslag wordt verwezen naar de uitgave van Albert Bredenhoff: 100 Auteurs. Hattum, 1995. (te bestellen bij de auteur). Nu volgt in het kort enige toelichting hierop zoals dat in de lezing naar voren kwam. Als bijlage een stuk betreffende de visie van A. Bredenhoff over wetenschappelijk onderzoek der astrologie, uitgedeeld voorafgaande aan de lezing en niet besproken, maar interessant genoeg om toe te voegen.

Bij statistisch onderzoek gebeurt het vaak dat berekent moet worden hoelang een planeet in een bepaald teken heeft gelopen gedurende een bepaalde periode. Een blik op de efemeriden bieden dan snel enig overzicht. Ingewikkelder wordt het wanneer het nodig is te weten hoe vaak een bepaald aspect zich heeft voorgedaan. De orb moet dan worden vastgesteld en er zijn niet direct uitgaven met gegevens bij de hand. In zijn uitgave 100 auteurs, heeft A. Bredenhoff o.a. onderzoek gedaan naar het voorkomen van planeetparen. De Amerikaanse astroloog Pottenger ¹⁾ heeft de volgende tabel samengesteld, waarbij de orb en de periode kunnen variëren. Als voorbeeld nemen we de tabel voor het aspect Jupiter - Pluto.

orb	periode 1900-1901	periode 1901-1902	...periode ...1900-1910
0-1 graden	10 dagen		
1-2 graden	2 dagen		
2-3 graden	20 dagen		
3-4 graden	10 dagen		
4-5 graden	8 dagen		

¹⁾ : Vail S.G., Pottenger, M. "Tables for aspect research". San Diego, 1986

Stel dat je een orb hanteert van 5 graden, dan is er in 1900 gedurende 50 dagen (10+2+20+10+8) sprake van een aspect Jupiter - Pluto.

Vooraf de aspecten tussen langzame planeten kunnen per periode nogal variëren, zodat bijvoorbeeld een uitsplitsing per periode van 10 jaar wenselijk kan zijn. De tabel is uitgerekend voor 1900-1950. Uit de tabel blijkt dat er in deze periode gedurende 3650 dagen een aspect Jupiter - Pluto was. De kans in percentage op zo'n aspect was dus 20% (50 jaar=18.250 dagen). Dit gegeven vergeleek Bredenhoff met het percentage Jupiter - Pluto aspecten bij de auteurs. Dit was 25%. Is dit opvallend? De chi-kwadraat is 1,25 (verschil in kwadraat: verwachte frequentie). Maar de significantie waaraan voldaan moet worden is erg hoog. Dit komt omdat er te weinig auteurs zijn.

Als je het goed wilt doen heb je 1000 horoscopen nodig. Volgens Bredenhoff zijn gegevens niet het probleem (er is een groep van 400 Italiaanse schrijvers beschikbaar).

Tenslotte: Bredenhoff heeft een computerprogramma geschreven, waarbij de kans op een aspect gegeven wordt, bij wisselende orbs. Op dit moment houdt hij zich bezig met de relatie vader-zoon in de horoscoop.

Geachte toehoorders,

Voordat ik U in de geheimen van het aspect-onderzoek probeer in te wijden, zou ik graag enige woorden willen wijden aan het wetenschappelijk onderzoek der astrologie in het algemeen.

Wetenschap en astrologie: het zijn twee disciplines die op gespannen voet met elkaar staan en waarvan de vertegenwoordigers in deze vereniging, de NVWOA verenigd zijn. Men mag zich afvragen of een zekere gespletenheid voorwaarde is om deze bezigheden te bedrijven. Allereerst dient men een bepaalde kennis en vaardigheid van de astrologische uitgangspunten te hebben en tevens dient men te beschikken over een strenge, logische en wetenschappelijke houding ten aanzien van de te onderzoeken materie.

Voor de wetenschappelijke wereld is het zich bezighouden met de astrologie als het zich inlaten met bijgeloof: een belachelijke zaak waar een verstandige onderzoeker zich niet mee inlaat. Voor de astrologie en haar aanhangers is het zich bezighouden met wetenschap en onderzoek van de astrologie welhaast een vloek, een anathema.

En in dit schemergebied opereren wij dus waarde toehoorders, verdoemd door de een en belachelijk gemaakt door de ander. Ja wat doen we ons zelf aan. Ik denk dat het de ultieme overtuiging is dat er iets is in deze astrologie dat waarde heeft; misschien zijn het ervaringen uit de zeer persoonlijke omgang met astrologen en/of de horoscopie op zich. Maar ook kan het de overtuiging zijn dat de astrologie wel degelijk toegankelijk is voor wetenschappelijk onderzoek en wel op een dergelijke wijze dat de wetenschap er niet om hen kan om in ieder geval kennis te nemen van de onderzoeksofstellingen. Tot deze laatste categorie behoor ik: een scepticus, zowel ten aanzien van de astrologie als ten aanzien van de wetenschap. En daarom bevindt ik me hier als burger van twee werelden en dat is een moeilijke positie, dat zult u uit eigen ervaring hebben. En omdat het merendeel der leden van de NVWOA vanuit een astrologische achtergrond lid is, kan ik niet nalaten om mijn verba-

zing en teleurstelling uit te spreken ten aanzien van de houding van de astrologen, niet alle, maar wel heel veel. Men is astroloog uit roeping, overtuiging, geloof, noem maar op. En de ervaringen vanuit die astrologie zijn zodanig dat men geen nadere toetsing nodig heeft, dat het zelfs blasfemie is om ueberhaupt een poging te wagen om een wetenschappelijke toetsing van een willekeurige astrologische premisse te ondernemen. Men een dergelijke houding van astrologen kan ik absoluut niet uit de voeten, en ik ken ze en het zijn er velen en het verbaas me telkens weer dat ogenschijnlijk verstandige mensen, die auto rijden, achter een computer kunnen zitten en weten dat als men een stekker in het stopcontact steekt dat er stroom uit komt, dat deze mensen elke kritische zin gaan verliezen indien een horoscopische cirkel in zicht komt.

Dat is de ene kant; de andere kant is de wetenschappelijke wereld. Dat de hard-boiled wetenschapper niets van de astrologie moet hebben is tot daar aan toe, maar dat men op voorhand elke poging nalaat om de astrologie te onderzoeken is een teken van verregeaande arrogantie en onwetenschappelijkheid. Daarnaast is er een kleine groep wetenschappelijke sceptici die zich redelijk intensief in de astrologische discussie hebben gemengd; een groep die zowel een astrologische als een wetenschappelijke achtergrond vanuit elke willekeurige discipline hebben. Zij doen onderzoek, maken verklaringstheorieën en publiceren. Om deze laatste groep gaat het hier. En in deze groep heeft bij een deel onderhand de opvatting post gevat dat welk experiment, welk onderzoek men ook doet, er het er steeds meer van weg heeft dat de horoscoop alleen nuttig is voor de astroloog als concentratiemiddel, laat zeggen als glazen bol. Zij denken dat er geen onderzoeksopzet mogelijk is om aan te tonen dat er objectieve kennis voorhanden is in de horoscoop. Experimenten met groepen astrologen hebben volgens hen aangetoond dat het er niet toe doet welke horoscoop men onderhanden heeft om voor de cliënt relevante uitspraken te doen. Ik ben van mening dat een dergelijke onderzoeksopzet meer zegt over de kwaliteit van de astrologen dan iets over de astrologie in het algemeen. Elke conclusie die men uit dergelijk onderzoek

trekt is gebaseerd op drijfzand. Veel beter zou zijn om een onderzoeksofzet te construeren waarbij de kwaliteit van de astrologen niet in het geding is. Alleen vanuit dergelijke onderzoeksofzet zijn relevante conclusies te trekken. Deze plaatsbepaling geeft natuurlijk aan waar mijn keuze ligt in dit agglomeraat van opvattingen: bij een strenge aanpak van dat gedeelte van de te onderzoeken astrologische premisse, waarbij de rol van de astroloog nihil is.

Deze voordracht stelt me tevens in de gelegenheid om het gebrek aan onderzoeks ofzetten bij de wetenschappers te benadrukken. Het is nu zover gekomen dat er al 20 jaar een verhitte discussie gaande is over het ster-onderzoek van Michel Gauquelin: te weten het marseffect bij sportmensen. Onderhand zijn er boeken over vol geschreven: voor en tegens, lastercampagnes, fraude, kortom weinig verheven. Binnenkort zal er een hopelijk degelijk en leesbaar overzichtswerk gepubliceerd worden dat geschreven is door de Duitser Suitbert Ertel en waarin alles nog eens op een rijtje gezet wordt. Hopelijk, maar ik verwacht het eerlijk gezegd niet, zal er dan eens een punt gezet worden achter deze uitgemolken koe. De discrepantie van Gauquelin's onderzoek en datgene wat gebruikelijk is vanuit de astrologische ofzet is waarschijnlijk te groot gebleken. Want de vertaalslag naar de horoscoop toe is toch vrij iel: het gaat enkel over 1 planeet die al dan niet boven een bepaald punt staat. En heeft u er ooit een astrologische verklaring voor horen geven: m.a.w. waarom zou mars bij sportlieden in huis 12 sterker staan dan mars in huis 1? Ik niet en daarom heb ik hem zelf ooit eens bedacht en ook geventileerd. Als een planeet in conjunctie met een gevoelig horoscopisch punt (asc, MC) heeft gestaan dan is de uitwerking anders, sterker waarschijnlijk dan wanneer dat nog niet het geval is geweest. In mijn polemieek met Wim van Dam in AInD heb ik dat ooit geadstrueerd met de klap op tafel en het geluid wat daarvan het gevolg is.

Genoeg er over; Gauquelin is al enige jaren overleden en ik hoop dat zijn onderzoek nu ook mag wegsterven, opdat er eindelijk eens fris en onbevangen en vanuit geheel andere astrolo-

gische premisses eens ander onderzoek opgestart gaat worden. Het zal u duidelijk zijn dat het aspecten-onderzoek dat ik propageer een van die gebieden is waarvan ik verwacht dat het vruchten zal voortbrengen voor het onderzoek. Het gaat er niet zozeer om of astrologie een wetenschap is, maar of de astrologie wetenschappelijk onderzocht kan worden. Met de methode en de gegevens die ik hier gebruik denk ik dat dit heel wel mogelijk is. De aspecten spelen niet alleen een belangrijke rol binnen de astrologie, maar de positie van de planeten ten opzichte van elkaar hebben een strenge astronomische achtergrond. We hebben hier niet te maken met discutabele huizensystemen, hypothetische planeten of de betekenis van de dierenriemtekens. Nee, het aspectenonderzoek is geworteld in een grote traditie, van de aloude Griekse astronomie, via Johannes Kepler, naar deze eeuw. Deze eeuw met baanbrekende onderzoekers als Karl Ernst Krafft en John Adday. Als er een facet binnen de astrologie geschikt is om in aanmerking te komen voor streng wetenschappelijk onderzoek dan zijn het de aspecten tussen de planeten!

Maar het zal niet van een leien dakje gaan. Wie de geschiedenis van de wetenschappelijke ontwikkelingen een beetje kent heeft reeds enig idee van de tegenwerkingen, machinaties, persoonlijke conflicten, en dogmatisme onder de heersende klasse. In mijn vakantie heb ik Arthur Koestler's klassieker "The Sleepwalkers" gelezen: een dik boek in de brandende hitte, maar het lezen heeft me er ondubbelzinnig van overtuigd dat de ontwikkeling binnen de wetenschap - in dit geval de astronomie, filosofie, wiskunde en theologie - gepaard gaat met veel strijd, ongemakkelijkheden, persoonlijke controversen en dat alles over een lange periode van tijd. Kortom het is te vergelijken met een oorlogssituatie.

Wetenschapsontwikkeling als oorlogsvoering. De twintigjarige oorlog om de gunst van de planeetaspecten is uitgebroken.

Graag wil ik U nu enige toelichting geven op het onderzoek dat ik heb gedaan naar de aspecten bij Nederlandstalige schrijvers.